

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek vedoucího práce

Autor práce: Michaela Kalačová
Název práce: Ekonomická situace rodin samoživitelek
Autor posudku: Josef Vlček
Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

Skutečnost, že rodiny samoživitelek mají nižší životní úroveň, je všeobecně známa. V práci jsou dobře popsány příčiny vedoucí k samoživitelství v současné společnosti. Demografická a socioekonomická charakteristika samoživitelek (věk, vzdělání a zaměstnání) je východiskem pro rozbor finanční situace jejich domácností. Použitá statistická data potvrzují diskriminaci samoživitelek na trhu práce a nízkou úroveň jejich rodinných rozpočtů. Autorka upozornila na zásadní problém samoživitelek, které musí spojit svoji výdělečnou činnost s péčí o děti. Výklad je popisný. Řada problémů je jen konstatována, ale bez náhledu na jejich řešení. Obsahová náplň práce přesahuje stanovený cíl.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Cílem práce je „zjistit, jaká byla finanční situace rodin samoživitelek v roce 2018 v České republice.“ (str. 7) Pro jeho naplnění autorka využila data z let 2008, 2013 a 2018. Rámec porovnávání rodin samoživitelek představují úplné čisté rodiny s dětmi. Výzkumný problém je prezentován z deskriptivního hlediska a vyjadřuje vztah mezi dvěma proměnnými – příjmy a výdaje domácností. Stanovené hypotézy jsou testovatelné. Prezentované závěry odpovídají stanovenému záměru. V průběhu dekády 2008 – 2018 se finanční situace samoživitelek zlepšila. Pozitivní trend ale nebyl rovnoměrný a příjmy samoživitelek vykazují značnou závislost na makroekonomickém vývoji (v prvních pěti letech se zvýšily o 2,8 % a druhých o 35,5 % /str. 52/).

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Základní metodou práce je komparace. V úvodu teoreticko-metodologické a empirické části je zdůvodněn a vyložen postup řešení. Výklad je převážně popisný, což vyplývá z využití sekundárních zdrojů. Různorodost a početnost rodin samoživitelek představuje bariéru pro primární výzkum v rámci bakalářské práce. Jeho výsledkem by pravděpodobně byla pouhá sonda s minimální vypovídací schopností.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Výklad v obou částech odpovídá stanovenému cíli a umožňuje verifikovat vymezené hypotézy. V teoreticko-metodologické části je věnována velká pozornost samoživitelství a chybí zde charakteristika životní úrovně (spotřební koš samoživitelek a čistých domácností). V empirické části je vztah příjmů a výdajů dodržen.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

V teoretické části není dostatečně rozvedena problematika finanční situace rodin samoživitelek. Z hlediska kontextu celé práce tak není dodržena logika výkladu. Porovnání ekonomické situace úplných rodin a domácností samoživitelek v empirické části tento problém částečně řeší.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Autorka si nejdříve ujasnila příčiny vzniku samoživitelství, které v empirické části tvoří rámec pro rozbor ekonomické situace domácností samoživitelek. Podrobně jsou popsány příjmy domácností samoživitelek. Charakteristika životní úrovně těchto rodin, která je ovlivněna strukturou jejich výdajů, která není uvedena.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Autorka popisuje vývoj příjmů domácností samoživitelek z hlediska jednotlivých „zdrojů“ (viz úvod části 1.3 /str. 26/ v tabulce 3. Výdajová stránka jejich rozpočtů je porovnávána s výdaji úplných rodin. Uvedené údaje mají podobu „makročísel“, která charakterizují chování obou sociálních skupin. Komparace dat ve zvoleném časovém období umožňuje splnit stanovený cíl práce. Oporou komparace jsou tabulky uvedené v příloze bakalářské práce.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Empirická analýza splnila cíl práce. Závěry jsou konstatovány. Rozprava nad poznatky v zásadě není provedena.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Formální úroveň práce odpovídá požadovaným standardům. Obsah teoretické části je dobře udělanou excerpcí pramenů.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Využité informační zdroje umožňují splnit cíl práce. Cizojazyčná literatura není použita.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Tato oblast je předností textu.

Další poznámky

V průběhu přípravy práce došlo k několika přerušením (z osobních důvodů).

Celkové hodnocení práce

Hodnocená práce splňuje požadované nároky a doporučuji její obhajobu.

Otázky a náměty k obhajobě

- Jak je možné prokázat závislost finanční situace domácností samoživitelek na ekonomickém vývoji ČR? Přihlédněte k vývoji HDP, nezaměstnanosti a inflace.
- Jaký vliv má zadluženost domácností samoživitelek na jejich životní úroveň?

Datum: 31. 5. 20121

Podpis: